

تاریخچه رسوب گذاری و چینه نگاری سکانسی توالی کربناته ماستریشتین پسین در کپه داغ مرکزی

کریمیان طرqbه، امیر*؛ محبوبی، اسد...؛ موسوی حرمی، رضا؛ نجفی، مهدی
گروه زمین شناسی، دانشکده علوم، دانشگاه فردوسی مشهد

چکیده

توالی کربناته سازند کلات به سن ماستریشتین پسین در حوضه رسوبی کپه داغ قرار دارد. مطالعه پتروگرافی این سازند در سه برش چینه شناسی (درگز، شمسی خان و کارناوه) در مرکز کپه داغ منجر به شناسایی ۹ رخساره سنگی شده است. این رخساره‌ها در یک رمپ کربناتی و در محیطهای جزرومدی، لاکونی، پشته‌های سدی و دریای باز نهشته شده‌اند. این سازند در برشهای مورد مطالعه از دو سکانس رسوبی تشکیل شده است که شامل مراحل SMW (لبه فلات قاره)، TST (فاز پیشروی) و HST (فاز بالا آمدگی) در سکانس اول و TST و HST در سکانس دوم است. مرز زیرین سازند کلات با سازند نیزار تدریجی (نوع ۲) و مرز بالایی آن با سازند پسته‌لیق از نوع ۱ است. بازسازی جغرافیای دیرینه منطقه مورد مطالعه در زمان ماستریشتین پسین نشان می‌دهد که این سازند در طی ۵ مرحله پیشروی و پسروی تشکیل شده است. منحنی تغییرات سطح آب دریا در برشهای مورد مطالعه قابل انطباق با منحنی جهانی تغییرات سطح آب دریا در ماستریشتین پسین است.

Depositional History and Sequence Stratigraphy of Upper Maastrichtian carbonate strata in Central of Kopet Dagh

Abstract

Kalat Formation consists of carbonate strata with Upper Maastrichtian age that located in Kopet Dagh sedimentary basin. Petrographic study of this formation in three stratigraphic sections (Dareh Gaz, Shamsikhan and Karnaveh) in Central of Kopet Dagh led to the identification of 9 lithofacies. This lithofacies were deposited in carbonate ramp and in tidal flat, lagoonal, barrier and open marine environments. This formation was composed from two depositional sequences in studied sections that consist of SMW (Shelf Margin Wedge), TST (Transgressive system tract) and HST (Highstand system tract) phases in first depositional sequence and TST and HST in second. Lower boundary of Kalat formation with Neyzar formation is gradual (type 2) and its upper boundary with Pesteliegh formation is erosional (type 1). Paleogeographic reconstruction of studied location in Upper Maastrichtian time shows that this formation was formed in 5 Transgressive, Regressive processes. Sea level curve in studied sections are comparable with wordwild curve in Upper Maastrichtian time.

مقدمه

حوضه رسوبی کپه داغ در شمال شرقی ایران یکی از حوضه‌های دارای پتانسیل هیدروکربنی است که پس از بست شدن اقیانوس دیرینه تیس و تصادم صفحه ایران (خرد قاره سیرمین) و توران (قسمت جنوبی لورازیا) از زمان تریاس و در طی کوهزایی سیرمین شکل گرفته است (موسوی حرمی و برنر، ۱۹۹۲). رسوبات این حوضه از ژوراسیک تا ائوسن به پنج سوپر سکانس پیشرونده و پسرونده تقسیم گردیده است که نتیجه تأثیر تغییرات سطح دریا و فعالیتهای